

ROTARY I VEST

TIDSSKRIFT FOR ROTARIANERE
OG ANDRE INTERESSERTE

NR 10 - 2025-26

Guvernørens Månedsbrev Mai

TRF-spalten

Karmøy Vest - Amerikafest

Voss Rk - bedriftsbesøk på Stalheim Hotel

Bergen RK - Mentorvirksomheten

Distriktskonferansen i Bergen 19.09

GUVERNØRENS MÅNEDSBREV FOR MAI

INTERACT CLUB OF UWC VESTLAND

Mai er måneden for ungdomsarbeid: Youth Service i Rotary. Da er det en stor glede å melde at vi i vårt distrikt nå har fått etablert en Interact klubb. Interact er klubber for ungdom mellom 12 og 18 år. En Interact klubb må ha en sponsorklubb og være godkjent av distriktsguvernøren i distriktet.

UWC - United World Colleges - er internasjonale skoler for ungdom mellom 16 og 18 år, og som underviser i fredsbevarende arbeid og mellommenneskelige relasjoner. Vi har en slik skole i Fjaler i Sunnfjord. Her har elevene tatt et initiativ til å starte en Rotary Interact klubb: INTERACT CLUB OF UWC VESTLAND. Klubben blir sponset av Førde RK, og den er selvsagt godkjent av distriktsguvernøren i 2250.

Vi er stolte over å ha en slik klubb i vårt distrikt. Disse elevene blir godt kjent med Rotary som organisasjon i den tiden de går på skolen her, og det tar de med seg videre i livet, hvor de enn fortsetter sin utdanning og virksomhet.

VÅRMØTER OG SAMARBEID

Det har vært vårmøter i AG1 - AG2 - AG4 - AG5 området. Hovedtema har vært klubbsamarbeid, og det har vært gjort avtaler om felles styremøter, besøk i hverandres klubber og samarbeid om arrangementer. Det blir spennende å følge dette fremover.

En annen ting det kan være spennende å samarbeid mer om er deling av klubb foredrag. De fleste klubbene er opptatt av å ha gode foredrag på klubbmøtene. Men det kan være risikabelt å invitere inn kapasiteter til klubbforedrag når det bare møter en liten flokk medlemmer fra klubben. Da er det en ide å alliere seg med andre klubber og invitere til videooverføring av foredrag. Utstyr til å få til dette er nå ganske lett å styre og overkommelig i pris. For små klubber kan det være en måte både å vise seg frem på og ha god kontakt med andre klubber. Flere klubber tilbyr nå sine foredrag. Ta kontakt med andre klubber, finn deres program og be om å bli invitert. De blir glade for interessen!

Vårmøte på Askøy 21.05.2026

Hilsen

Eli Lexander

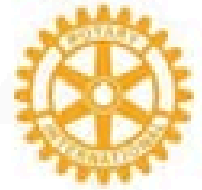
Distriktsguvernør 2250
2025-2026

Askøy Rotary Klubb

Mobil 9133 1392

Karmøy Vest Rotaryklubb inviterer til AMERIKAFEST

Under Fiskeridagene 2026

Fredag 31. juli 2026 klokken 18:00 - 21:30 på Blå Kors Loftet - Åkrehamn

Konferansier: Kjell Arvid Svendsen

Underholdning: Gruppen Me3 og Paul Leithaug

Inviterte gjester:

Norges ambassadør til USA - Anniken Huitfeldt

Ordfører i Karmøy kommune

Distriktsguvernør i Rotary D2250

Representant fra utvandrerskuta "Restauration"

Servering: Komle med tilbehør + kaffe og lefser

Pris per person: Kr 475,-

Påmelding via VIPPS innen **20. juli 2026**

Skriv navn på deltakere i tekstfeltet i VIPPS

VIPPS # 119949 eller scan koden til høyre

Alternativt - Betaling til bankkonto 3361.20.07050

VELKOMMEN!

www.amerikafest.com

Voss Rk på tur til Stalheim Hotel

Tekst: Terje Høyland - Foto: Kjell Herheim

Voss Rk hadde et fint, og interessant bedriftsbesøk til Stalheim Hotel 20. mai, med 26 medlemmer og 10 ledsagere.

Stattholder Hannibal Schested oppretta i 1647 den første postruta i riket mellom København og Bergen, og med jamne mellomrom vart gardar langs ruta utvalde som postgardar der det var hestebyte og når posten kome skulle postbonden stå klar med utkvild hest til neste etappe. Stalheim vart ein slik postgard og Vinje var neste postgard. Med postgardane kom etterkvart behov for skysstasjonar med overnatting og tilbod om mat og drikke.

Landskapsmålarane kom til Stalheim allereie frå 1818, men mest kjent er J.C. Dahl sitt maleri «Fraa Stalheim» frå 1842 og som er utstilt på Nasjonalgalleriet i Oslo. Keisar Wilhelm var på Stalheim 13-14 somrar på rad frå 1886, og 1897 vart ein minnestein til minne om keisarbesøket sett opp på utsiktspunktet som deretter vart kalla «Wilhelmshøi».

Ca 1750 kom det gjestgivarstove og grunnlaget for turisme var lagt. Norge vart sjølvstendig i 1814 og for å bygge opp nasjonalfølelse i åra etter 1814 vart landskapsmålarar viktige for å skildra den flotte og ville norske naturen. Utover på 1800-talet kom mellom 20 og 30 av våre mest landskapsmålar til Stalheim for å skildra den storslagne naturen med Jordalsnuten og utsikta over Nærøydalen frå Stalheim. Bileta var svært populære i Europa, og vart god reklame for den nye nasjonen Norge. Frå ca. 1870 kom også fotografane, og talrike foto frå Stalheim fin ein i dag på nettet. Både diktarar og komponistar, her kan nemna både Edvard Grieg og Per Sivle.

Grunnlaget for turisme var lagt og i 1885 opna hotelleigar Andersen, som i nokre år før hadde drive «Jernbanehotellet» som sto rett utanfor Fleischers Hotel, det første hotellet på Stalheim med 15 små rom, I 1887 kjøpte svensken Albert Patterson Stalheim og driftige Patterson utvida hotellet, hotellet fekk eieelektrisitetssverk alt i 1892 og alt i 1895 hadde hotellet plass til 150 gjester og vart kjent i Europa for sin høge standard og flotte natur og utsikt.

I 1898 overtok så tyskaren Chris Dinger som direktør. Men i februar 1900 brann hotellet ned for første gong, men Dinger gav ikkje opp og i 1902 opna nytt hotell med 190 senger og hotellet var blant dei mest moderne hotell i Europa. Men alt i november 1902 brann hotellet ned til grunnen for andre gong.

Då vart Andersens gamle hotell, Jernbanehotellet, demontert og flytta til Stalheim. Dette hotellet opna sommaren 1903. slutten av 1800 byrja dei første flytande hotella, i dag kalla cruiseskip, å koma inn til Gudvangen, og for gjestene om bord vart tur til Stalheim svært populært,

Frå og skyssing med hest og stolkjerre vart ei svært viktig inntektskjelde for bøndene på Stronda. På travle dagar kunne det vera mellom 200 og 300 hestar involvert i skyssinga.

Norsk Hotelkompani, Norges første hotellkjede, som eigde hotell på Geilo, Haugastøl og Vatnahalsen, kjøpte Stalheim Hotell i 1915, og Fleischers Hotel 1916. I 1924 kjøpte overretts-sakfører Kristian Tønneberg Stalheim, og 1932 vart sonen Kaare Tønneberg tilsett som direktør. Tønneberg satsa på vinterdrift på Stalheim og hotellet fekk eige skitrekk i 1938.

Verdsmeisterskapet i slalåm og utfor vart lagt til Stalheim i 1940, men på grunna krigen var dette naturleg nok ikkje noko av.

Legg til På 1920-30 talet var det forbode å servere alkohol i Vossestrand kommune så det var vanskeleg tid for hotella på Vossestrand (Stalheim Hotel og Vinje Hotell) . Stalheim Hotel brann for 3. gong i juni 1959 og 24 hotellgjester omkom.

Nytt hotell opna i juni 1960 med 124 rom med plass 220 gjester og spisesal til 350-400 gjester.

Etter ein interessant forteljing om Stalheim si historie gjekk me opp i museet som er svært imponerande. Først var me inn i skulestova frå Leidal og fleire i følge hadde hatt foreldre som hadde gått i denne skulestova. Så fekk me omvising i utstillingssalen. Her var det så mykje å sjå på av reiskap, bakeutstyr, bryggjeutstyr, bunader og mykje meir. Vanskeleg å forklara, det må opplevast.

Deretter var det omvising i Lekvehuset, bygd på 1720-talet, som vart flytta frå Lekve til Stalheim på tidleg 1970 talet. Tønneberg fekk tak i auksjonsprotokoll frå 1807 som viste kva inventar som hadde vore i huset på den tid. Tønneberg brukte denne auksjonsprotokollen då han møblerte huset etter restaureringa så møblane i huset er så autentisk som mogeleg. I tillegg til Lekvehuset er det også lafta stover, eldhus, stabbur med meir, så til saman er det vel 20 store og små bygninger.

Tusen takk Trygve, for ein flott kveld.

Har du spørsmål om TRF?

Kontakt komiteen ved Tom Egil Lilletvedt:
E-post: tomegillilletvedt@gmail.com
Mobil: 920 48 067

Husk Rotaryfondet!

NÅ NÆRMER DET SEG SLUTTEN AV ROTARYÅRET OG DA ER DET MYE VI MÅ PASSE PÅ:

Nå er tiden da klubben sørger for at alle innbetalinger til Annual Fund eller PolioPlus er på plass.

Husk et det forventes at alle bidrar til Rotary-fondet med 100 USD i året – det tilsvarer en norsk 100-lapp i måneden for hver av oss.

SLIK GJØR DU DET:

- 1) Klubben kan betale inn samlet til konto: 8301.91.08018. Innbetalingen må merkes med hva bidraget skal gå til - eks Annual Fund eller PolioPlus
Innbbetalingen må merkes med klubb ID: navn og distrikt
- 2) Hver og en oss ordner med en månedlig innbetaling (eller et engangsbeløp). Ordningen kan lett avtales gjennom **DONATION** på **My Rotary**.
(Be klubbens IT-ansvarlige (CICO) eller andre om hjelp hvis du er usikker på innlogging)
- 3) Det ligger veiledning og skjema for innbetaling med skattefradrag på distriktets hjemmeside under fanen **Rotaryfondet**

...Rotary har et partnerskap med FNs miljøprogram UNEP:

UN Environment Programme

Gjennom initiativet **Rotary** og **FNs miljøprogram: Community Action for Fresh Water** kan Rotary-klubber bidra med å beskytte, restaurere og bevare lokale ferskvannøkosystemer.

Sjekk ut

communityactionforfreshwater.org

Lurer du på hvordan Rotary-fondet er rangert?

Fondet er et av verdens beste, og har lagt på dette nivået i over 15 år!

4 Star

Charity Navigator's highest level

A

CharityWatch rating

87%

of funds are spent on program awards and operations

SKAL KLUBBEN SØKE OM DISTRICT GRANT?

Da er det viktig at

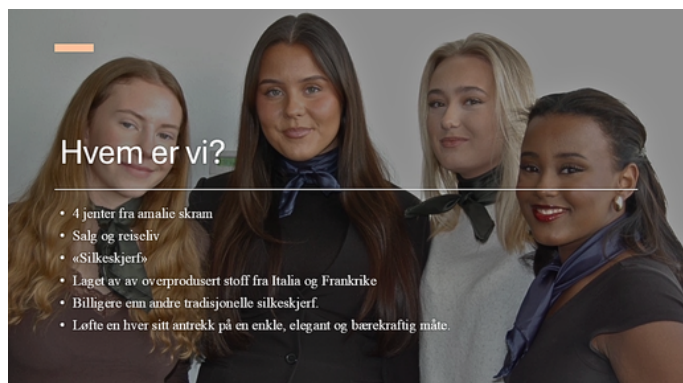
- Klubben eller enkeltmedlemmer har gitt midler til Rotary-fondet i løpet av året
- Klubben er kvalifisert gjennom å ha vært på kvalifiseringsseminar for 2026-2027

Frist for å søke om midler til District Grant er 1. oktober!

Du finner skjema på distriktet hjemmeside. Kontakt Tom Egil om du trenger hjelp eller veiledning.

Bergen RK er mentorer for videregående elever som vil starte egen bedrift

Tekst: Ketil Igesund - Foto: Silquér

Hvordan kom vi frem til ideen ?

- Hva er populært?
- Markedet
- Behovet
- Ville minske bruken av Shein, temu og andre sweatshop nettsider
- Markedsundersøkelser
- Unisex

Hva gjorde vi riktig?

- Tett samarbeid med mentor
- Fokuserte på markedsføring
- Godt samarbeid innad i gruppen
- Ta imot kritikk og tilbakemeldinger
- Holdt oss motivert

Hva har vi lært?

- Hvordan en ide kan bli et produkt
- Samarbeid
- Verdien av god Kommunikasjon

Bergen RK har i mange år stilt opp med mentorer for Amalie Skram videregående skoles program for ungdomsbedrifter (UB), og i år var vi 10 medlemmer. Det hele går ut på at elevene skal sette opp en bedrift med alt det medbringer, og drive den i et lite skoleår. Ingen liten jobb.

I den anledning fikk vi denne gangen besøk av en av ungdomsbedriftene, som presenterte sitt prosjekt. Fire jenter hadde kalt bedriften Silquér. Forretningsidéen var å produsere, markedsføre og selge silkeskjerf laget av overskudd fra Italia og Frankrike, til en hyggelig pris, hovedsakelig til ungdommer.

Ungdommene presenterte prosjektet sitt, og delte både utfordringer og læringspunkter på en morsom, engasjerende og underholdende måte. Elevene var svært takknemlige for mentorene sine innspill, og i dette tilfellet; spesielt Jan Walter Fischer som hadde vært denne gruppens mentor. To av dem kunne tenkt seg å drive prosjektet videre som en bedrift.

På presentasjonen å dømme, tror vi at alle kan se en lysende fremtid i møte.

Distriktskonferansen i Bergen

19 september 2026

Foto: UIB

Foto: Thon Hotel